

LEONORA SPOZNAVA SVET

Zimsko sonce je vzšlo na obzorju in z rdečkasto svetlobo obsijalo dve nenavadni postavi. Mladi galeb je kot zamašek plaval na morski gladini, kljun pa je tiščal pod levo perut. Drobni valovi so ga zibali sem in tja. Ob njem se je risalo ogromno, vitko telo mlade samice brazdastega kita. Iz vode je gledal le njen zgornji del glave z nosnicama na vrhu.

Nenadoma je v zrak švignil steber drobnih kapljic. Vušššš! Ferdo je bil v trenutku buden.

»Na pomoč, na pomoč, rdeči alarm!« je zavreščal in zmedeno gledal okoli sebe.

Ravno je namreč sanjal, da je tajni agent, ki skuša rešiti svojo jato pred napadom neznanih zavojevalcev iz vesolja. Za trenutek ni vedel, kje je, zbegano je gledal okoli sebe in frfotal s perutmi. Potem se je spomnil: včeraj je spoznal mlado kitovko, Leonoro, in noč sta prebila na odprtem morju. Povedala mu je, kako je prišla na svet in kakšni so bili prvi dnevi njenega življenja. In ves čas je skozi nosnice brizgala stebre zraka z drobnimi kapljicami. Ostal je z njo, da bi ji delal družbo, saj se mu je zdela nekoliko otožna. Potem pa je vso noč prespal kot top!

»Dobro jutro!« je rekla. »Vi galebi pa zelo radi vreščite, ne?«

»Daj no, ustrašil sem se, hude sanje sem imel, veš,« se je Ferdo hitel opravičevati in bilo mu je strašno nerodno. »Tole zibanje bo krivo. Galebi navadno spimo na kopnem.«

»Seveda, ne smeva pozabiti, da ti pripadaš povsem drugemu svetu kot jaz,« je pomodrovala Leonora.

»Potuješ po nebu in počivaš na kopnem. Morje te le hrani.«

»In ti si rojena v morju, vse svoje življenje ga ne boš zapustila,« je kljubovalno dodal

Ferdo.

Za svoja leta in tako zgodnjo uro sta razmišljala presenetljivo modro. Leonora je nadaljevala:

»Pa ni bilo vedno tako, veš. Moji davni, davni predniki so živeli na kopnem.«

»Kaj takšnega si pa težko predstavljam, saj vendar nimaš nog,« je o njenih besedah

podvomil Ferdo.

»Seveda, bučko, saj naši predniki še niso bili takšni, kot smo kiti danes. Pravijo, da so

bili podobni povodnim konjem. Vendar tam, kjer so živeli, nikoli ni bilo dovolj hrane in prostora za vse, ves čas je potekal neizprosen boj za preživetje. Zato so se nekateri postopoma umaknili v morje. A tam so lahko preživeli in imeli naraščaj le tisti, ki so bili najbolj prilagojeni življenju v morju. Tako se je telo naših prednikov skozi stotine generacij spreminjalo in prilagajalo okolju, v katerem so živeli. Danes je oblikovano tako, da lahko hitro plavamo, mraz nam ne more do živega, saj imamo debelo plast podkožne maščobe in se hranimo s tem, kar nam ponuja morje. Vendar poti nazaj ni – čeprav še vedno dihamo s pljuči, na kopnem ne moremo več preživeti. Že če nasedemo v plitvini, je z nami hitro konec, saj se ne moremo rešiti sami.«

Ferdo je ob njeni pripovedi vneto kimal in obračal glavo, kot da mu je povsem jasno, o čem govori. V resnici še nikoli ni slišal za povodnega konja. Morda je podoben Blisku, ki živi na bližnji kmetiji, le da gre rad v vodo? Da si ne bi pokvaril ugleda, je raje molčal in zavzeto poslušal, kaj mu pripoveduje Leonora. Potem je vendarle tvegala ugled in rekel:

»Veš, mene pa vedno malo stiska pri srcu, kadar sedim takole na morski gladini daleč od obale, pod mano pa se v temi skriva čisto neznan svet. Strah me je, da bo iz globin po meni šavsnila kakšna pošast. Po drugi strani pa me strašno zanima, kaj se dogaja tam doli. Deda Julče nam je enkrat pripovedoval, da v morju živijo ogromne ribe, ki imajo številne kot nož ostre zobe. In če jim kakšen zob slučajno izpade, jim zraste nov. Bajе zelo dobro vidijo, vohajo in zaznavajo celo sile, ki jih mi ne opazimo. Električno ali nekaj takšnega. So strašni plenilci in požrejo vse, kar vidijo, včasih celo kakšnega galeba.«

V tistem trenutku je mimo priplavala jata sardel in morska gladina se je drobno nakodrala.

»Umik!« je zavreščal Ferdo, prhnil v zrak in jo jadrno ubral proti obzorju.

Ko se je spet počutil varnega, je zakrožil po nebu in osramočen ugotovil, da mu ne grozi

nobena resna nevarnost. Vrnil se je k Leonori in se hitel opravičevati: »Prav lahko bi bila kakšna pošast, veš...«

»Ferdo, Ferdo, Deda Julče te je pošteno prestrašil. Najbrž je poslušal kakšnega ribiča govoriti o morskih psih. Ljudje se jih namreč strašno bojijo. Morski psi sem in tja res kakšnemu plavalcu povzročijo hude, lahko tudi smrtne poškodbe, ampak to se

zgodí zelo, zelo redko. Nasprotno pa ljudje vsako leto pobijejo na stotine in tisoče morskih psov. Kiti se morskih psov ne bojimo, zanašamo se na svojo velikost. Le kakšen mladič ali bolnik bi lahko postal plen zelo velikega morskega psa. Ampak Deda Julče ti zagotovo ni povedal, da obstajajo tudi morski psi, ki nimajo zob in ne lovijo večjih morskih živali. Tako kot jaz iz morja precejajo drobne živalce, ki jih ljudje imenujejo plankton. Ti morski psi so zelo, zelo veliki in povsem nenevarni.«

Ferdo je bil nekoliko pomirjen.

Ne, tega pa deda Julče zagotovo še ni slišal, je zamišljeno zamomljal in si ob tem živo predstavljal, kakšen car bo, ko bo prijateljem pripovedoval, kar je pravkar izvedel. Njegov ugled bo zagotovo nenadoma zelo zrasel. Morda si bo prislužil celo pozornost in pohvalo deda Julčeta.

»Daj, povej mi še, kaj vse se skriva tam doli. Strašno me zanima.«

Ferdo je kar pozabil, da še nista zajtrkovala in da ga morda doma že pogrešajo. Tudi Leonori je godilo, da ima tako navdušenega poslušalca.

»No, ribe že poznaš, saj jih sam loviš.«

»O, to že. Najbolj zanimive sem videl, ko sem ob ribiških čolnih čakal na ostanke. Kakšnih čudnih oblik so – nekatere so povsem ploščate z očmi na hrbtu, druge imajo nenavadne izrastke in bodice, tretje so pisane, kot človeške pustne maske...« je Ferdo obujal spomine.

»Ampak ribe so le del raznolikosti morskega življenja. Ko bi le videl, kako barvite so nekatere spužve in korale v plitvih morjih, kjer do njih pride dovolj svetlobe. In kako lepe so nekatere meduze, kako nenavadni so nekateri raki, kako prostrani so ponekod podmorski travniki morske trave in kaj vse se skriva v njih. Sorodnike, ki so obiskali ocean, sem slišala govoriti tudi o nenavadnih bitjih, ki živijo globoko v morju, kamor ne seže niti trohica svetlobe. Nekatere ribe imajo svetilke, s katerimi privabijo plen pred svoj gobec. Druge imajo dolge izrastke, s katerimi tipajo v temi. In v globinah živijo lignji, dolgi kot avtobus. Takšne lovijo moji sorodniki, kiti glavači.«

Povsem sta se zatopila v sanjarjenje o širnih morskih globinah in nenavadnih bitjih, ki živijo tam doli. Iz zasanjanosti ju je zbudilo glasno kruljenje Ferdovega želodca. Ptiči morajo pogosto jesti, Ferdo pa že od včerajšnjega dne ni ničesar prigriznil. Nenadoma se je spomnil, da je tudi Leonora zagotovo lačna, saj včerajšnji ulov ni bil kaj prida.

»Pridi, greva malo naokoli. Morda najdeva kakšno jato rib, da si napolniva želodec,« je predlagal.

Družno sta se odpravila proti severu. Ferdo je letel naprej in opazoval vodno gladino. Kadar je pod seboj zagledal jato rib, se je pognal proti njej in skušal ujeti kak zalogaj. Veliko lažje bi prišel do hrane v pristanišču, kamor so se z nočnega ribolova ravno vrnile ribiške ladje. Vendar ni želel zapustiti Leonore, ki je plavala za njim in skozi vosi neutrudno precejala vodo. Ulov je bil boren, vendar ni odnehala. Čeprav se njena prihodnost ni zdela rožnata, ji je bilo lažje pri srcu, saj jo je tolažila misel, da ima v bližini prijatelja.

Pravega prijatelja, ki te v nesreči ne pusti samega.